Rozdział 10

DZWONNICA, KAPLICA POGRZEBOWA, KAPLICZKI I KRZYŻE PRZYDROŻNE, CMENTARZ PARAFIALNY

Opisana dzwonnica mająca dwa dzwony z 1786 r., wystawiona przez ks. Sebastiana Iwańskiego, stała obok starego kościoła.

Następny opis z 1811 r. wspomina, że była to drewniana budowla kryta szkudłami (gontem), znajdują się w niej trzy dzwony, nie podano ich imion. W 1938 r. ks. Stanisław Małachowski zakupił dwa nowe dzwony: duży – Bruno, mniejszy – Izydor, średni – nie podano imienia. Był to dzwon bardzo stary i lekko uszkodzony.

Dzwonnica w Kucharach Kościelnych

Dzwony: Izydor, bezimienny z nieznaną postacią, Bruno.

W czasie II wojny światowej dzwony kucharskie zostały zagrabione przez Niemców, wywiezione z przeznaczeniem na przetopienie w nieznanym celu. Stara dzwonnica została rozebrana. Po zakończeniu działań wojennych, z powodu braku dzwonów, ks. Kazimierz Rakowski postarał się o jeden dzwon i kazał na nim zrobić napis *DZWON KUCHARSKI*. Po krótkim czasie odzyskano dwa, wcześniej zagrabione, dzwony. Znajdowały się one pod Poznaniem, odnalazły się dzięki napisom (Parafia Kuchary Kościelne – 1938 r.). Obecna dzwonnica wystawiona w 1946 r., została odnowiona w 1978 r., pokryta jest blachą. Znajdują się w niej trzy dzwony: duży – Bruno, średni – brak odczytu (jest to dzwon sprowadzony przez ks. Rakowskiego), mały – Izydor.

Kaplica pogrzebowa

Kaplica została wystawiona w 2000 r. w czasie probostwa ks. Tadeusza Dunaja. Murowana, kryta blachą, na zewnątrz obita deskami na wzór kościoła, w środku jest granitowa posadzka, po obu stronach wizerunki świętych wyrzeźbionych w drewnie. W kaplicy znajduje się chłodnia dla zmarłych przetrzymywanych do dnia pochówku.

Kaplica w Kucharach Kościelnych

Cmentarz parafialny

Do XIX w. zmarłych chowano (grzebano) na cmentarzu przy kościele. Dowodem na to są płyty nagrobne obok kościoła. W pierwszej połowie XIX w. cmentarz został przeniesiony w odległości około 500 m od kościoła, w stronę południową. Powierzchnia nowego cmentarza wynosiła 1 ha, został on ogrodzony (oparkowany w sztachety cięte). Obecnie ogrodzenie z frontu wykonane jest z murowanych słupów i metalowych przęseł, pozostałe ogrodzenie zbudowane jest z betonowych płyt. W środkowej części cmentarza stoi drewniany krzyż. Dawniej groby obkładano darnią i stawiano drewniane krzyże, dlatego bardzo mało zachowało się starych grobów. Dzisiaj prawie wszystkie groby są z płyt granitowych, betonowych lastrykowanych lub z kamienia. Na cmentarzu znajduje się zabytkowy grobowiec, w którym pochowano ks. Petrykowskiego, proboszcza w Kucharach Kościelnych w latach 1886-1897.

Płyty nagrobne: Gałczyńskich i Ks. Petrykowskiego

Grobowiec został gruntownie odnowiony w 2002 r. przez ks. Zdzisława Króla i Andrzeja Króla. Przy grobowcu postawiono ołtarz polowy, na którym w dniu zmarłych odprawiana jest msza św. za zmarłych. Obok, do lat siedemdziesiątych, znajdował się grobowiec rodziny szlacheckiej z Kuchar Kościelnych. Na terenie parafii znajdują się jeszcze cmentarze po osadnikach niemieckich wyznania ewangelickiego mieszkających dawniej w Święci i Zarzewku.

Kapliczki i krzyże przydrożne

Od niepamiętnych czasów nasi pradziadowie i ojcowie stawiali krzyże i kapliczki na swoich posesjach i rozdrożach. Każda z nich ma swoją historię związaną z wsią, losem jednej rodziny lub osoby. Budowano także kapliczki okolicznościowe. Przyjmowano je jako wota dziękczynne za otrzymane błogosławieństwo i łaski. Początkowo wyrabiano i budowano z drewna, a w późniejszych czasach wykuwano z kamienia, murowano z cegły, były także zawieszane na drzewach.

a) b)

Figurka Chrystusa Frasobliwego:
a) z Kuchar Kościelnych ze zbiorów Jana Sznajdra,
b) obecnie znajdująca się na plebanii,

Rzeźby ludowe w drewnie stanowią istotną część wyposażenia świątyni parafialnej w Kucharach Kościelnych i w kościółku filialnym w Dąbroszynie. Są one świadectwem dobroczynności i pobożności wiernych, szczególnie zamożniejszych włościan. Zdobią one także kapliczki przydrożne będące zarazem drogowskazem ku świątyni parafialnej i miejscem nabożeństw mieszkańców (np. majowe). Na szczególną uwagę zasługuje piękna figurka Chrystusa Frasobliwego datowana na wiek XVII, która znajduje się na plebanii w Kucharach. Inną figurkę znamy ze zbiorów Jana Sznajdra w Posoce koło Konina. W parafii było

kilka krzyży i kapliczek, stały na granicach ziem i między wioskami. W Kucharach Kościelnych stał krzyż przydrożny za cmentarzem na granicy ze Święcią i na granicy z Frankami. W czasie II wojny światowej Niemcy usunęli wszystkie krzyże i kapliczki na terenie całej parafii. W Kucharach został odnaleziony krzyż z byłej kapliczki św. Antoniego. Kapliczka stała na gruncie Pana Jana Króla, w połowie drogi pomiędzy kościołem a cmentarzem. Została pobudowana przez dziedzica Gałczyńskiego około 1850 r. Zachowany krzyż z tej kapliczki odlany jest w całości z żeliwa około o wysokości około 1 metra. Należy przypuszczać że jest to najstarszy zabytkowy krzyż przydrożny w parafii.

Krzyż z kapliczki w Kucharach Kościelnych

Figurka MB przy kościele